

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 104311 17 GŽ
Brčko: 19.01.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane, kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Klaić Ilje, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca E. T. iz B., zastupanog po punomoćniku O. M., advokatu iz B., protiv tužene T. rođ. Č. M. iz B., zastupane po punomoćniku S. V., advokatu iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi izmjene odluke o izdržavanju djeteta, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 104311 17 P od 08.11.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 19.01.2018. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužioca E. T. iz B. S. U. i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 104311 17 P od 08.11.2017. godine PREINAČAVA u dijelu stava prvog izreke, kojim se tužilac obavezuje da na ime izdržavanja mladb. kćerke M. T.1 umjesto iznosa od 100,00 KM doprinosi iznos od 50,00 KM mjesečno, na ruke tužene T. rođ. Č. M., kao majke i zakonske zastupnice i to svakog prvog do petog u mjesecu za protekli mjesec, počev od 08.11.2017. godine kao dana presuđenja, pa ubuduće, sve dok ova obaveza po zakonu bude trajala ili do drugačije odluke suda.

Prvostepena presuda u preostalom dijelu stava prvog, te u drugom i trećem stavu izreke ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine presudom broj broj 96 o P 104311 17 P od 08.11.2017. godine, odlučio je kako slijedi:

„ I Mijenja se presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 102481 17 P od 09.05.2017.godine u stavu II i III, odnosno u dijelu koji se odnosi na povjeravanje zajedničkog mladb. djeteta T. M.1, rođene dana ... godine u B., tako što se mladb. T. M.1 povjerava na zaštitu,

vaspitanje i staranje tuženoj T. M., kao majci, dok se tužitelj E. T. obavezuje da kao otac mlđb. djeteta na ime doprinosa za izdržavanje mlđb. M. T.1 plaća mjesečno iznos od 100,00 KM na ruke tužene M. T. rođ. Č., kao majke i zakonske zastupnice i to svakog prvog do petog u mjesecu za protekli mjesec počev od dana presuđenja, pa ubuduće, sve dok obaveza po zakonu bude trajala ili dok ova presuda ne bude izmijenjena ili ukinuta.

II U preostalom dijelu presuda broj 96 o P 102481 17 P od 09.05.2017.godine ostaje neizmijenjena.

III Svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.”

Navedenu presudu žalbom pobija tužilac zbog povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i ističe da prvostepenu presudu pobija u dijelu koji se odnosi na odluku prvostepenog suda u pogledu visine dosuđenog iznosa za izdržavanje mlđb. djeteta, da prvostepeni sud nije donio odluku u granicama zahtjeva postavljenog u postupku, odnosno u skladu sa dogovorom parničnih stranaka, te da utvrđeni iznos nije adekvatan trenutnim mogućnostima tužioca i predlaže da se iznos na ime njegovog doprinosa za izdržavanje mlđb. M. T.1 dosudi u manjem iznosu, odnosno da isti bude dosuđen u iznosu od 50,00 KM. Predlaže da ovaj sud žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Nakon što je u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14 – u daljem tekstu: Zakon o parničnom postupku) ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći na povrede postupka na koje sud pazi po službenoj dužnosti, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Kako proizilazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtjev tužioca, izmijenio presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 102481 17 P od 09.05.2017.godine u II i III stavu izreke, odnosno mlđb. M. T.1 povjerio na zaštitu, vaspitanje i staranje tuženoj T. rođ. Č. M., kao majci, a tužioca kao oca, obavezao da na ime doprinosa za izdržavanje mlđb. kćerke plaća mjesečno iznos od 100,00 KM, na osnovu odredbe člana 126. i odredbe člana 194. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 23/07 -u daljem tekstu: Porodični zakon). Iz obrazloženja prvostepene presude proizilazi da je prvostepeni sud imao u vidu sporazum koji su postigle parnične stranke o izmjeni odluke i povjeri zajedničkog mlđb. djeteta M. T.1, tako da se ona povjeri na odgoj, čuvanje i vaspitanje tuženoj kao

majci, a sa kojim sporazumom je bio saglasan i Organ starateljstva. Odlučujući o obavezi tužioca da doprinosi izdržavanju zajedničkog mlđb. djeteta, shodno zakonskoj obavezi suda da, bez obzira na dogovor parničnih stranaka (roditelja), odluči o doprinosu izdržavanju zajedničkog mlđb. djeteta, prvostepeni sud je obavezao tužioca da doprinosi iznos od 100,00 KM mjesečno, uzimajući u obzir ukupan iznos sredstava potrebnih za izdržavanje djeteta tog uzrasta, standarde sredine i mogućnosti parničnih stranaka, a kod toga da je tužilac u stalnom radnom odnosu, punoj fizičkoj i radnoj snazi, stalno zaposlen sa ostvarenim mjesečnim primanjima u iznosu od 680,00 KM, ali imajući u vidu i činjenicu da tužilac ima zakonsku obavezu izdržavanja mlđb. A. T., zajedničkog sina parničnih stranaka.

U parničnom postupku sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku, a kako je to propisano odredbom člana 2. stav 1. Zakona o parničnom postupku (načelo dispozicije). Postupak se pokreće samo na zahtjev stranke čije je subjektivno pravo osporeno, ugroženo ili povrijeđeno, te je jedino stranka ovlaštena za pokretanje postupka i za preduzimanje parničnih radnji. Međutim, odredbom člana 386. Zakona o parničnom postupku, propisano je da će sud presudom kojom se utvrđuje da brak ne postoji, ili da se brak poništava, ili da se brak razvodi, odlučiti i o zaštiti, odgoju i izdržavanju zajedničke djece, kao i o izdržavanju bračnog druga, ako je on to zahtijevao. Dakle, iz prethodno navedene zakonske odredbe proizilazi da sud izuzetno, po službenoj dužnosti, bez zahtjeva stranaka, mora donijeti odluku u pogledu zaštite, vaspitanja i izdržavanja zajedničke maloljetne djece, što predstavlja izuzetak od načela dispozicije parničnog postupka, pa je žalbeni navod tužioca kojim tvrdi da je prvostepeni sud donio odluku izvan granica zahtjeva koji je postavljen u postupku, po mišljenju ovog suda, neosnovan.

Iako je tužilac izjavio žalbu i zbog žalbenog razloga pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, žalbom ne ukazuje koja činjenica u prvostepenoj presudi nije tačno utvrđena i koji dokazi na to upućuju, ili idu u prilog žalbe, već se iz sadržaja žalbe može zaključiti da prvostepenu presudu pobija zbog pogrešne primjene materijalnog prava, pa ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno primijenio relevantne odredbe Porodičnog zakona kada je obavezao tužioca da na ime doprinosa za izdržavanje mlđb. kćerke mjesečno plaća iznos od 100,00 KM, a kod toga da tužilac ima zakonsku obavezu izdržavanja malodobnog sina A. T.

Po ocjeni ovog suda, sa stanovišta pravilne primjene relevantnih odredbi Porodičnog zakona, prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio relevantne činjenice i okolnosti, porodične i imovinske prilike roditelja, ali na takvo utvrđeno činjenično stanje nije pravilno primijenio odredbe materijalnog prava, prema kojima se visina doprinosa određuje, kada je dosudio visinu doprinosa za izdržavanje mlđb. djeteta kao u izreci pobijane presude.

Sud u postupku za izdržavanje utvrđuje ukupan iznos sredstava potrebnih za izdržavanje djeteta, uzimajući u obzir uzrast djeteta, standarde okruženja u kojem živi i vodeći računa o njegovim potrebama. Sud prilikom utvrđivanja mogućnosti osobe koja je dužna davati izdržavanje uzima u obzir sva njena primanja, mogućnosti da stiče povećanu zaradu, vlastite potrebe osobe i zakonske obaveze izdržavanja.

Polazeći od toga da je presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 102481 17 P od 09.05.2017.godine, zajednički mlđb. sin parničnih stranaka A. T., povjeren na zaštitu, vaspitanje i staranje tužiocu kao ocu, uzimajući u obzir njegove potrebe i uzrast (potrebe desetogodišnjeg dječaka su zasigurno veće od potreba dvogodišnje djevojčice), ovaj sud nalazi da je doprinos tužioca u iznosu od 50,00 KM mjesečno za izdržavanje zajedničke mlđb. kćerke parničnih stranaka M. T.1, dosuđen u skladu sa odredbama člana 193., 194., 241. i člana 215. Porodičnog zakona, a kod toga da izdvajanjem ovog iznosa neće biti dovedeno u pitanje zadovoljavanje vlastitih potreba tužioca, kao ni njegova obaveza zakonskog izdržavanja zajedničkog mlđb. sina parničnih stranaka A. T., odnosno da je isti adekvatan trenutnim mogućnostima tužioca.

Imajući u vidu da tužena ima riješeno stambeno pitanje, da je u međuvremenu stupila u vanbračnu zajednicu i da je zaposlena kao sezonski radnik, te uzimajući u obzir da tužilac ima obavezu izdržavanja zajedničkog mlđb. sina parničnih stranaka A. T., iznos doprinosa za izdržavanje od 50,00 KM mjesečno je, mada minimalan, ipak u odnosu na prednje navedeno adekvatan osnovnim potrebama mlđb. M. T.1 i mogućnostima tužioca, a kod toga da je ostatak sredstava neophodnih za njeno izdržavanje u obavezi da obezbijedi tužena kao majka.

Na osnovu svega izloženog i kako prvostepena presuda u pobijanom dijelu nije donesena uz povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je žalbu tužioca uvažiti i prvostepenu presudu preinačiti i odlučiti kao u izreci ove presude, a na osnovu odredbe člana 338. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dragana Tešić